

Sygnatura akt VI Ka 552/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **25 września 2018** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Prażmowski.

Sędziowie SSO Piotr Mika (spr.)

SSO Małgorzata Peteja-Żak

Protokolant Monika Dąbek

przy udziale Rafała Buły Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Z.

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018 r.

sprawy **B. B. z domu S.** ur. (...) w B.

córki S. i H.

oskarżonej z art. 280§1 kk w zw. z art. 64§1 kk, art. 280§1 kk w zw. z art. 158§1 kk przy zast. art. 64§1 kk i art. 275§1 kk i art. 276 kk w zw. z art. 11§2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 13 marca 2018 r. sygnatura akt II K 103/18

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że z opisu przypisanego oskarżonej przestępstwa eliminuje doprowadzenie pokrzywdzonego do stanu bezbronności;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. G. kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
4. zwalnia oskarżoną od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 552/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 marca 2018 r w sprawie o sygnaturze akt II K 103/18 Sąd Rejonowy w Zabrze:

1. uznał oskarżoną B. B. za winną tego, że w dniu 01 lipca 2016 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, używając przemocy wobec Z. R. (1) w postaci pchnięcia, które spowodowało upadek pokrzywdzonego

doprowadziła go do stanu bezbronności, a następnie zabrała mu w celu przywłaszczenia zegarek, telefon N., portfel z zawartością pieniędzy w kwocie 68 zł i kurtkę powodując straty o łącznej wartości 268,00 zł na szkodę pokrzywdzonego, przy czym zarzucanego jej czynu dopuściła się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie co najmniej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności w okresie od 06.09.2010 r. do 07.07.2011 r. oraz w okresie od 03.02.2014 r. do 29.07.2015 r. orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zabrze z 10.03.2008 r., sygn. akt II K 513/07/AH na karę łączną za umyślne przestępstwo podobne, którym połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z 25.05.2007 r., sygn. akt II K 676/05 za czyn z art. 191 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z 17.11.2006 r., sygn. akt II K 338/05 za czyn z art. 278 § 1 k.k., art. 289 § 2 k.k., art. 208 k.k., wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z 05.07.2006 r., sygn. akt II K 128/06 za czyn z art. 278 § 1 k.k. i wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z 05.07.2006 r., sygn. akt IV K 125/06 za czyn z art. 280 § 1 k.k. oraz za czyn z art. 245 k.k., tj. występku z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na mocy art. 280 § 1 k.k. skazuje ją na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

2. uznał oskarżoną B. B. za winną tego, że w dniu 07 sierpnia 2016 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z D. N. oraz innymi nieustalonymi osobami poprzez uderzenie pięścią w twarz, kopanie obutymi nogami po całym ciele, kopnięcie w lewe kolano brała udział w pobiciu J. J., którego naraziła na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k., który w wyniku pobicia doznał obrażeń ciała w postaci skręcenia i naderwania w obrębie strzałkowego i piszczelowego więzadła pobocznego kolana lewego, stosując wyżej opisaną przemoc fizyczną zabrała w celu przywłaszczenia saszetki skórzanej z zawartością dwóch portfeli, pieniędzy w kwocie 40 zł, dokumentów w postaci dowodu osobistego polskiego i włoskiego, prawa jazdy, dowodu rejestracyjnego pojazdu, paszportu, karty NFZ, karty bankomatowej, wizytówki o łącznej wartości 450 zł, czym spowodowała straty w wysokości 450 zł na szkodę J. J., przy czym zarzucanego jej czynu dopuściła się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie co najmniej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności w okresie od 03 lutego 2014 r. do dnia 29 lipca 2015 r. orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 10.03.2008 r., sygn. akt II K 513/07/AH na karę łączną za umyślne przestępstwo podobne, którym połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 25 maja 2007 r., sygn. akt II K 676/05 za przestępstwo z art. 191 § k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., w zw. z art. 64 § 1 k.k., wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 17 listopada 2006 r., sygn. akt II K 338/05 za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., art. 289 § 1 k.k., art. 208 k.k., wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 05 lipca 2006 r., sygn. akt II K 128/06 za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 05 lipca 2006 r., sygn. akt IV K 125/06 za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. oraz za przestępstwo z art. 245 k.k., tj. występku z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 158 § 1 k.k. przy zast. z art. 64 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na mocy art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał ją na karę 3 lat pozbawienia wolności;

3. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył wyżej orzeczone wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności i orzekł karę łączną w wymiarze 5 lat pozbawienia wolności;

4. na zasadzie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonej B. B. środek kompensacyjny poprzez zobowiązanie do solidarnego naprawienia, wraz ze współsprawcami, szkody wyrządzonej na rzecz pokrzywdzonego J. J. poprzez zapłatę na rzecz tego pokrzywdzonego kwoty 450,00 złotych;

5. na zasadzie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonej B. B. środek kompensacyjny poprzez zobowiązanie do solidarnego naprawienia, wraz ze współsprawcami, szkody wyrządzonej na rzecz pokrzywdzonego Z. R. (1) poprzez zapłatę na rzecz tego pokrzywdzonego kwoty 268,00 złotych;

6. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonej B. B. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 11 kwietnia 2017 roku godz. 13: 30 do dnia 31 sierpnia 2017 r. godz. 14:20.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca oskarżonej, który zaskarżając orzeczenie w całości zarzucił obrazę prawa materialnego, błąd w ustaleniach faktycznych, obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

- naruszenie art. 280 § 1 k.k. poprzez błędną jego wykładnię i zastosowanie tej normy do oceny czynu oskarżonej, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż oskarżona nie wypełniła znamion czynu zabronionego spenalizowanego w tym przepisie,

- naruszenie art. 424 § 1 k.p.k. polegającą na nieodniesieniu się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku co do istotnych kwestii mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, a mianowicie okoliczności, że świadkowie K. G. (1) i D. N. przyznali się do popełnienia zarzucanych czynów, wskazując na brak udziału oskarżonej w ich popełnianiu, a ponadto okoliczności, z powodów których Sąd dał wiarę wyłącznie świadkom Ł. P. i G. H. oraz na jakiej podstawie całkowicie odmówił wiarygodności zeznaniom świadków w osobach K. G. (1) i D. N.,

- naruszenie art. 7 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodu, jakim były zeznania Z. R. (2), które to zeznania różnią się diametralnie na poszczególnych etapach postępowania i w tym kontekście powinny być przez sąd orzekający w sprawie ocenione ze szczególną ostrożnością, mając na uwadze sprzeczne z nagraniami monitoringu ustaleniami oraz faktem, iż pokrzywdzony był pod wpływem alkoholu,

- naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 391 § 1 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodu, jakim były zeznania J. J., które to zeznania różnią się diametralnie od zeznań pozostałych świadków i w tym kontekście powinny być przez sąd orzekający w sprawie ocenione ze szczególną ostrożnością,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez niezasadne ustalenie na podstawie faktów i dowodów, że oskarżona dopuściła się zarzucanych jej czynów,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez przyjęcie wbrew zeznaniom świadków K. G. (1), D. N. oraz wyjaśnieniom oskarżonej, że dopuściła się ona zarzucanych jej przestępstw, podczas gdy z okoliczności sprawy oraz prawidłowa i całościowa wykładnia materiału dowodowego, prowadzą do wniosku, że oskarżona nie popełniła zarzucanych jej czynów zabronionych,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez dowolną, a konsekwencji błędną ocenę materiału dowodowego, w szczególności protokołu zapisu nagrań z monitoringu, potwierdzenie złożenia zawiadomienia o przestępstwie przez J. J., co w konsekwencji doprowadziło do skazania oskarżonej, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że oskarżona nie dopuściła się popełnienia zarzucanych jej czynów.

Wskazując na powyższe zarzuty na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 437 § 2 k.p.k. wnoszę o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej z zarzucanych jej czynów lub o uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację uznać należało za bezzasadną, a korekta zaskarżonego wyroku była wynikiem uchybienia niewskazanego w środku odwoławczym.

Odnośnie przypisanego oskarżonej czynu z dnia 1 lipca 2016 roku apelacja obrońcy zasadza się na twierdzeniu, że poczynione ustalenia faktyczne stoją w sprzeczności z wyjaśnieniami oskarżonej, zapisem monitoringu oraz relacjami samego pokrzywdzonego, zaś sąd merytoryczny niezasadnie obdarzył walorem wiarygodności relacje G. H. i Ł. P. nie uwzględniając okoliczności, iż osoby te pozostają w stałym związku konkubenckim, a więc niejako byli w stanie ustalić spójne zeznania.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że uznanie za wiarygodne relacji G. H. oraz Ł. P., z których wynika jednoznaczny udział oskarżonej w rozboju, w żadnym razie nie stoi w sprzeczności z regułami rozumowania, zasadami doświadczenia życiowego czy też wskazaniem wiedzy. Okoliczność istotną w tym względzie jest przede wszystkim fakt, że w swoich wyjaśnieniach Ł. P. podał okoliczności zdarzenia, które jednoznacznie obciążały go odpowiedzialnością

za udział w przestępstwie rozboju na osobie pokrzywdzonego Z. R. (1), i nie miał żadnego racjonalnego interesu w tym, aby o współudział w tym przestępstwie fałszywie pomawiać B. B.. Ł. P. wskazał przecież, że to także on uderzył pokrzywdzonego, a gdyby nie jego pomoc oskarżona nie zdołałaby sama zdjąć z pokrzywdzonego kurtki. Skoro więc relacja Ł. P. w żadnej mierze nie uwalniała go od odpowiedzialności karnej trudno znaleźć jakiegokolwiek racjonalne powody, dla których swoje wyjaśnienia miałyby om uzgadniać z G. H..

Relacje G. H. i Ł. P. logicznie i w zgodzie z zasadami doświadczenia życiowego wskazuje przebieg zdarzeń z 1 lipca 2016 roku, w których działania oskarżonej oraz pozostałych osób uczestniczących i współdziałających w przestępstwie jawią się jako podjęte z premedytacją. O tym, że rozbój na osobie Z. R. (1) został zaplanowany świadczy chociażby ten element relacji G. H., w którym opisuje ona moment powrotu do samochodu Ł. P. i oskarżonej, po którym prowadzący pojazd ówczesny partner oskarżonej K. G. (1) gwałtownie ruszył, nie pytając nawet o to, co stało się z podróżującym z nimi wcześniej pokrzywdzonym.

W żadnej mierze o niewiarygodności relacji G. H. i Ł. P. nie może świadczyć sprzeczna z nimi w wielu elementach treść relacji pokrzywdzonego Z. R. (1). Nie ulega przecież wątpliwości okoliczność, że w czasie zdarzenia pokrzywdzony pozostawał pod znacznym wpływem alkoholu, co upośledzało jego zdolność zapamiętania szczegółów zdarzenia. Upojenie alkoholem pokrzywdzonego tłumaczy również jednoznacznie kwestionowaną przez obronę możliwość przewrócenia pokrzywdzonego przez oskarżoną nawet przy niekorzystnej dla oskarżonej różnicy postury obu osób. Później zresztą w pokonaniu oporu pokrzywdzonego pomógł jej Ł. P.. Z tego samego powodu, a więc z powodu upojenia alkoholem pokrzywdzonego, prawidłowości dokonanej przez sąd I instancji oceny wiarygodności dowodów nie może także podważyć sprzeczność zapisów monitoringu z zeznaniami pokrzywdzonego. Wbrew wywodom obrony z tego, że na monitoringu zarejestrowano, iż pokrzywdzony w lokalu tańczył na parkiecie z kobietą ubraną inaczej niż oskarżona nie można wywodzić niewiarygodności relacji G. H. i Ł. P., skoro z zapisów monitoringu wynika jeszcze, że pokrzywdzony tańczył także z oskarżoną, zarówno w tzw. „kręgu”, jak też obejmując ją (patrz: oględziny zapisu monitoringu karty 212-214)

Dowody z zeznań pokrzywdzonego J. J. oraz świadka W. S., jak też zapisu monitoringu miejskiego i sklepu przy ul. (...) w Z., jednoznacznie potwierdzają udział oskarżonej w rozboju dokonanym na osobie J. J. w dniu 7 sierpnia 2016 roku. Z zeznań pokrzywdzonego wynika przecież, że B. B. odegrała przed nim osobę, która nie zna Z., nie wie jak trafić na dworzec autobusowy bądź PKP. Oskarżona stwarzała nadto pozory, że w ogóle nie zna napotkanym rzekomo przypadkiem mężczyzn w osobach D. N. i K. G. (2). Z relacji W. S. wynika zaś, że oskarżona w bezpośredniej bliskości obserwowała pobicie pokrzywdzonego przez D. N. i K. G. (2), a po jego zakończeniu oddaliła się z miejsca zdarzenia właśnie w ich towarzystwie. Z zeznań pokrzywdzonego J. J. wynika również, że chwilę wcześniej gdy znalazł się w ustronnym miejscu w towarzystwie D. N. i K. G. (2), usłyszał od D. N. słowa: „I tu cię k...mamy”, po czym dogoniony po krótkim pościgu został pobity i okradziony. W świetle tych relacji cel, w jakim oskarżona zaczepiła pokrzywdzonego, nie może budzić, żadnych racjonalnych wątpliwości. Brak jakiegokolwiek powodów dla zakwestionowania rzetelności zeznań J. J. i W. S.. Sprzeczne z nimi relacje oskarżonej, D. N. i K. G. (2) całkowicie prawidłowo należało ocenić jako obliczone wyłącznie na uniknięcie odpowiedzialności karnej. Co prawda K. G. (1) i D. N. ostatecznie w swoich sprawach przyznali się do popełnienia zarzucanych czynów, wskazując na brak udziału oskarżonej w ich popełnianiu, tym nie mniej brak konsekwencji w ich relacjach, a w przypadku K. G. (1) także łączący go z oskarżoną w przeszłości konkubinat, w konfrontacji z wymową wskazanych dowodów obciążających, nie pozwalają uznać za prawdziwe depozycji tych osób dotyczących braku udziału oskarżonej w popełnieniu przestępstwa.

Całkowicie bezskuteczne jest kwestionowanie kwalifikacji prawnej czynów oskarżonej jako wyczerpującej znamiona występku z art. 280 § 1 k.k. oraz z art. 280 § 1 k.k. w zb, z art. 158 § 1 k.k.

W przypadku pierwszego z przypisanych przestępstw prawidłowo dokonana ustalenia faktyczne wskazują przecież jednoznacznie o stosowaniu przez samą oskarżoną przemocy na osobie pokrzywdzonego w celu dokonania zaboru należących do niego rzeczy ruchomych. Z opisu czynu przypisanego oskarżonej należał jedynie wyeliminować doprowadzenie do stanu bezbronności, skoro sposobem pokonania oporu pokrzywdzonego było zastosowanie wobec niego przemocy. Rozbój znamieny doprowadzeniem pokrzywdzonego do stanu bezbronności dotyczy wyłącznie tych

sytuacji, w których opór pokrzywdzonego pokonuje się bez stosowania przemocy. (por. wyrok SN z dnia 21 czerwca 2012 r., III KK 148/12)

W przypadku drugiego czynu oskarżona co prawda osobiście nie stosowała wobec pokrzywdzonego przemocy i nie zadawała mu ciosów w czasie pobicia, niemniej jej rola w dokonaniu przestępstwa była szalenie istotna, stąd nie może budzić wątpliwości konieczność uznania jej za współsprawcę czynu zabronionego, którego czasownikowe znamiona realizowane były przez pozostałych współsprawców. Przypomnieć jedynie wypada, że współsprawstwo w rozumieniu art. 18 § 1 k.k. polega także na wypełnieniu przez część współdziałających znamion czynu zabronionego oraz takim zachowaniu co najmniej jednego z nich, które nie stanowiąc realizacji żadnego z elementów znamion czynu zabronionego, stanowi jednak istotny wkład w realizację wspólnego przedsięwzięcia, wyrażający się w tym, że bez jego udziału w ogóle nie doszłoby do popełnienia czynu zabronionego lub też doszłoby do jego popełnienia w inny sposób. (por. wyrok SN z dnia 29 czerwca 2006 r., V KK 391/05)

W sprawie brak jakichkolwiek podstaw dla kwestionowaniu prawidłowości wymiaru orzeczonych kar. Co prawda obrona do tej kwestii odniosła się jedynie w uzasadnieniu apelacji bez formułowania zarzutu alternatywnego, to jednak odnosząc się do tez zawartych w uzasadnieniu apelacji, kwestionujących ocenę stopnia winy oskarżonej, wskazać należy, że w obu czynach oskarżonej mieliśmy do czynienia z działaniami zaplanowanymi, co z gruntu uniemożliwia uznanie stopnia winy oskarżonej za inny niż wysoki. Również zachowanie oskarżonej po zakończeniu stosowania wobec niej tymczasowego aresztowania, w szczególności zawarcie związku małżeńskiego oraz podjęcie pracy zarobkowej, nie jest w stanie doprowadzić do uznania wymierzonych oskarżonej kar za rażąco surowe. Uprzednia wielokrotna karalność oskarżonej, okresy odbytych kar pozbawienia wolności i to mimo ukończenia przez nią w chwili przestępstw 44 lat nie były w stanie zapobiec jej kolejnym przestępstwom. Jako co najmniej nieracjonalne, jeśli nie naiwne, jawi się wywodzenie w oparciu względnie krótki okres poprawnego zachowania oskarżonej na wolności prognozy, że bez surowej kary pozbawienia wolności oskarżona będzie przestrzegała porządku prawnego.

Mając na uwadze powyższe wywody i nie stwierdziwszy uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu sąd odwoławczy poza dokonaną korektą, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy w pozostałym zakresie.

Wobec wniosku i stosownego oświadczenia obrońcy zasądzono na jego rzecz od Skarby Państwa wynagrodzenie za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym w wysokości określonej w § 17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714)

Wobec niewielkich możliwości finansowych oskarżonej wynikających także z perspektywy odbycia przez nią kary bezwzględnej pozbawienia wolności, sąd odwoławczy uznał, że uiszczenie przez oskarżoną kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze byłoby dla niej zbyt uciążliwe. Z tego powodu z obowiązku zapłaty tych kosztów oskarżona została zwolniona zgodnie z art. 624 § 1 k.p.k. a wydatkami postępowania odwoławczego obciążono Skarb Państwa.